

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії та соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НДПП 1.2.21 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СОЦІОЛОГІЧНОЇ
СЛУЖБИ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність _____ 054 Соціологія _____
(шифр і назва спеціальності)
інститут, факультет, відділення _____ Історичний факультет, денне, заочне _____
відділення _____
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Організація роботи соціологічної служби» для студентів за напрямом підготовки 054 Соціологія ОС «Бакалавр», денної та заочної форми навчання.

Розробники:

Слющинський Б.В., д.соц.н., професор кафедри філософії та соціології

Цибулько О.С., к.і.н., доцент кафедри філософії та соціології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії та соціології

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри філософії та соціології

(підпис)

Слющинський Б.В.

© Слющинський Б.В. 2020 рік

© Цибулько О.С. 2020 рік

© МДУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	
		денна	заочна
Кількість кредитів денної – 4	Галузь знань: 05 «Соціальні і поведінкові науки»	<u>Нормативна</u>	
Модулів - 2	Спеціальність (професійне спрямування): 054 Соціологія	Рік підготовки:	
Змістовних модулів - 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідницьке завдання зав вибором студента		Семестр	
		2-й	
		Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
28 год.			
Загальна кількість годин: денної 120 заочної 120	Лабораторні		
	-	-	
Тижневих годин для денної (заочної) форми навчання: 2 аудиторних – 48 самостійної роботи студента – 70	Самостійна робота		
	70 год.		
	Індивідуальні завдання		
	2 год.		
	Вид контролю:		
екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: денної – 30/60 год. (33/57%), заочної – 16/104 год. (13/87%).

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вибіркова навчальна дисципліна “Організація роботи соціологічної служби” є складовою освітньої програми «соціологія» підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр».

Викладається на **4** курсі в **8** семестрі в **обсязі – 90 год. (3.0 кредитів ECTS)**, зокрема:

лекції – 16 год.,

семінарські – 14

год.,

самостійна робота – 60

год.

В межах дисципліни передбачено *2 змістових модулі, 1 модульна контрольна робота*, та

1 комплексна підсумкова робота. Завершується дисципліна – **заліком**.

Мета дисципліни “Організація роботи соціологічної служби” полягає в наданні студентам та студенткам системних знань про створення та роботу соціологічної служби.

Предметом вивчення дисципліни є сучасні соціологічні служби, їх діяльність, структура та функції.

Вивчення дисципліни передбачає постановку та вирішення наступних **завдань**:

1. ознайомити студентство із процесом створення та діяльності соціологічної служби, як відділу у складі компанії та як окремої юридичної особи
 2. ознайомити студентів та студенток із структурою та функціями соціологічної служби
 3. розкрити питання існування соціологічної служби в умовах конкурентного середовища:
 - ознайомити з ринком соціологічних служб України;
 - розкрити поняття іміджу соціологічної служби та її рекламної діяльності;
 - ознайомити з питаннями інформаційної безпеки діяльності соціологічної служби;
 4. ознайомити студентство із проблемами, що виникають у процесі роботи соціологічної служби, при організації та проведенні емпіричних соціологічних досліджень, а також проаналізувати шляхи подолання цих проблем:
 - висвітлити проблеми взаємодії суб’єктів соціологічного дослідження – соціологів, замовників, інтерв’юєрів, респондентів;
 - розкрити етичні проблеми, що виникають у ході соціологічних досліджень;
- Вивчення навчальної дисципліни сприяє:
- формуванню загальних компетентностей випускника (КЗ-1; КЗ-4; КЗ-8);
 - формуванню спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (КП-1; КП-6; КП-7; КП-8; КП-9; КП-10);
 - отриманню результатів навчання (РН-2; РН-19).

Таким чином, **основними формами навчальної роботи**, що застосовуються в ході викладання дисципліни є – лекції, семінари, самостійна робота, практичні завдання – кейси, модульний контрольний тест та комплексний підсумковий проект.

Модульний контроль

Модульний контроль знань студентів проводиться після завершення кожного модуля та передбачає виконання наступних завдань:

I модуль: тест

II модуль: підсумковий проект.

Співвідношення семестрової роботи та заліку складає 80:20.

	Змістовий модуль 1 (ЗМ 1)	Змістовий модуль 2 (ЗМ 2)	Комплекс на підсумков а робота (проект)	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімальна кількість балів	21	18	9	12	60
Максимальна кількість балів	35	30	15	20	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ(ОК)

<i>За 100-бальною шкалою</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90-100	зараховано
85-89	
75-84	
65-74	
60-64	
35-59	незараховано
1-34	

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		лекції	семінарськ	самостійна
<i>Змістовий модуль 1 Соціологічна служба – спеціалізована організація</i>				
1	Організаційні моделі соціологічної служби.	2	2	10
2	Соціологічна служба в умовах конкуренції.	2	2	10
3	Створення соціологічної служби. Бізнес план. Життєвий цикл компанії.	4	2	10
	<i>Дистанційний курс «Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо?»</i>			8
Модульна контрольна робота			4	
<i>Змістовий модуль 2 Управління процесом соціологічного дослідження</i>				
4	Організація та проведення дослідження.	4	2	8
5	Оформлення документації соціологічного дослідження.	4	2	8
6	Оцінка якості соціологічного дослідження.	4	2	8
Комплексний підсумковий проект			2	16
ВСЬОГО		20	28	70

Загальний обсяг **120 год.**, в тому

числі: Лекції – **20 год.**

Семінарські заняття – **28**

год. Самостійна робота –

70 год

3. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СОЦІОЛОГІЧНА СЛУЖБА – СПЕЦІАЛІЗОВАНА ОРГАНІЗАЦІЯ

Тема 1. Організаційні моделі соціологічної служби.

Семінарське заняття 1.

Тема: Поняття соціологічної служби. Моделі соціологічної служби.

Питання для обговорення:

1. Що таке соціологічна служба
2. Види соціологічних служб
3. Структура соціологічної служби. Її основні підрозділи
4. Чинники, що впливають на побудову організаційної моделі соціологічної служби.
5. Основні підрозділи соціологічної служби та їх функції

Література:

1. Монастирський Г.Л. Теорія організації : підруч. / Г. Л. Монастирський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 288 с
2. Панина Н.В. Избранные труды по социологии: в трех томах. – Том 1. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики/ Сост., ред., вступ. Статья Е.И. Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472с.; илл.
3. Соціологічна асоціація України [Електронний ресурс] <http://www.sau.kiev.ua>
4. Українська асоціація маркетингу [Електронний ресурс] <http://uam.in.ua/>
5. ICC/ESOMAR International Code on Market, Opinion and Social Research and Data Analytic https://www.esomar.org/uploads/public/knowledge-and-standards/codes-and-guidelines/ICCESOMAR_Code_English_.pdf
6. Тростановский Ж. С., Эпштейн А.И., Копылов В.А. Социологическая служба предприятия //Социологич. исслед. 1992.№ 10. С. 109-111.

Тема 2. Соціологічна служба в умовах конкуренції.

Семінарське заняття 2.

Тема: Основні напрямки рекламної діяльності соціологічної служби.

Питання для обговорення:

1. Вимоги до керівників та робітників соціологічної служби в умовах конкуренції.
2. Імідж соціологічної служби.
3. Рекламна діяльність соціологічної служби. Стратегія та тактика пошуку замовників.
4. Основи інформаційної безпеки соціологічної служби.

Література:

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник- довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених.

- Консультант-рецензент Володимир Паніотто. К.: Дух і Літера, 2015. – 380 с.
2. Користін О.Є. Економічна безпека: навчальний посібник / О.Є. Користін. - К.: Центр учбової літератури. – 2010. - 368 с.
 3. Шморгун Л.Г Менеджмент організацій: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Шморгун Л.Г. — К., 2010. — 452 с

Тема 3. Створення соціологічної служби. Бізнес план. Життєвий цикл компанії

Семінарське заняття 3-4.

Тема: Створення соціологічної служби. Бізнес план. Життєвий цикл компанії

Питання для обговорення:

1. Життєвий цикл компанії.
2. Бізнес план – інструмент планування та розвитку компанії. Структура бізнес плану.
3. Проблеми створення та ведення бізнесу в Україні.
4. Матеріально-технічне забезпечення діяльності соціологічної служби.

Література:

1. Шморгун. Менеджмент організацій [Електронний ресурс]
http://pidruchniki.com/1584072022161/menedzhment/menedzhment_organizatsiy
2. Монастирський Г. Л. М 77 Теорія організації : підруч. / Г. Л. Монастирський. – Тернопіль : ТНЕУ, . 2014. – 288 с
3. Менеджмент у фармації: підручник / О.Є. Кузьмін, Б.П. Громовик, Г.Д. Гасюк, О.Р. Левицька, О.Г. Мельник – Вінниця, НОВА КНИГА, 2009. – С 45 - 51 - 432 с.
4. Бекетова О.Н. Бизнес-планирование. Конспект лекций [Электронний ресурс] https://www.e-reading.club/bookreader.php/99003/Beketova_-_Biznes-planirovanie_konspekt_lekciii.html

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 4. Організація та проведення дослідження.

Семінарське заняття 5-6.

Тема: Організація та проведення дослідження.

Питання для обговорення:

1. Етапи польового дослідження.
2. Графік виконання основних робіт.
3. Основні учасники процесу соціологічного дослідження, їх взаємодія.
4. Робота із замовником від «протоколу намірів» до розрахунків за виконану роботу.
5. Етичні проблеми соціологічних досліджень.
6. Звіт соціологічного дослідження, його структура.

Література

1. Панина Н.В. Избранные труды по социологии: в трех томах. – Том 1. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики/ Сост., ред., вступ. Статья Е.И.Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472с.; илл.
2. А.А. Сусоколов Технология социологического исследования Учебное пособие по курсу «Практикум по экономической социологии»
3. Радаев В.В. Как организовать и представить исследовательский проект: 75 простых правил. М.: ГУ-ВШЭ, ИНФРА-М, 2001.
4. Бутенко И.А. Организация прикладного социологического исследования. – М., 1998.
5. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. М.: «Добросвет», «Книжный дом «Университет», 1998.
6. Бабосов Е.М. Прикладная социология: Учебн. пособие. – Мн.: «Тетра Система», 2001. – 496 с.
7. Бутенко И.А. Какого обращения заслуживают социологические данные? // Социологические исследования. – 2002. – №1. – С. 122-130.
8. Горшков М., Шереги Ф. Прикладная социология: Учебное пособие для вузов. – М.: Центр социального прогнозирования, 2003. – С. 178-232.
9. Чайка Г.Л. Культура ділового спілкування менеджера. Навчальний посібник / К.: Знання, 2005.- 442 с
10. Бекешкіна І.Е. Підготовка підсумкових документів за результатами соціологічних досліджень. [Електроний ресурс] http://i-soc.com.ua/school/Bekeshina_sociolog_documents.pdf

Тема 5. Оформлення документації соціологічного дослідження.

Семінарське заняття 7-8.

Тема: Оформлення документації соціологічного дослідження.

Питання для обговорення:

1. Документація, що супроводжує дослідження. Її оформлення.
2. Бріф замовлення соціологічного дослідження.
3. Вимоги до ділових листів.
4. Трудова угода та розрахунок.
5. Звіт інтерв'юера.
6. Різновиди архівних матеріалів та терміни їх зберігання.

Література

1. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посібн. – 4-те вид., виправ. і доповн. – К.: Алерта, 2012. – 428 с.
2. Договоры: образцы документов, комментарии, практика разрешения споров / Под ред. М.Ю. Тихомирова. М., 2000. С. 3-13; 147-152.
3. Stanton N. Mastering communication (Macmillan Master Series). Houndmills etc.: Macmillan, 1996. P. 184-207 (Ch. 14: Writing business letters).
4. Презентація як засіб успішної доповіді Циммерман Г.А., Циммерман О.В. [Електронний ресурс]
http://sites.znu.edu.ua/young-university/portf/Mistectvo_stvorennq_prezentacij.pdf
5. Панина Н.В. Избранные труды по социологии: в трех томах. – Том 1. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики/ Сост., ред., вступ. Статья Е.И.Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472с.; илл.
6. Пригожин А.И. Деловая культура: сравнительный анализ // Социологические исследования. – 1995. - № 9. – С. 74-80.

Тема 6. Оцінка якості соціологічного дослідження

Семінарське заняття 9.

Тема: Оцінка якості соціологічного дослідження

Питання для обговорення:

1. Характеристики якості соціологічної інформації.
2. Помилки у соціологічних дослідженнях.
3. Оцінювання якості соціологічної інформації.
4. Мотивація участі респондента у соціологічному дослідженні.

Література

1. Д. Рогозин Методический аудит полевых работ. [Електронний ресурс]
<https://postnauka.ru/video/65232>
2. Вьюговская Е.В., Галиева Н.И., Рогозин Д.М. Аудит реализованной выборки личного поквартирного опроса [Електронний ресурс]
<ftp://ftp.repec.org/opt/ReDIF/RePEc/rnp/wpaper/3056.pdf>
3. Соколов Н.В., Гавра Д.П., Задорин И.В. Нужен ли хорошему социологу внешний аудит качества? Результаты эксперимента по проведению независимой экспертизы исследовательского проекта

[Електроний ресурс]

<http://www.zircon.ru/upload/iblock/728/100901.pdf>

4. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. Уклад.: В.І.Волович, В.І.Тарасенко, М.В.Захарченко та ін. Під заг.ред. В.І.Воловича- К.: Укр. Центр духов .культури, 1998. – 736 с.
5. Паниотто В.И. Качество социологической информации. – Киев, 1986. – 206 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бутенко И.А. Организация прикладного социологического исследования. – М. : Тривола, 1998 . – 228 с.
2. Бекешкіна І.Е. Підготовка підсумкових документів за результатами соціологічних досліджень. [Електроний ресурс] http://i-soc.com.ua/school/Bekeshina_sociolog_documents.pdf
3. Монастирський Г. Л. Теорія організації : підруч. / Г. Л. Монастирський. – Тернопіль : ТНЕУ, . 2014. – 288 с
4. Радаев В.В. Как организовать и представить исследовательский проект: 75 простых правил. – М.: ГУ-ВШЭ. ИНФРО-М, 2001.
5. Соколов Н.В., Гавра Д.П., Задорин И.В. Нужен ли хорошему социологу внешний аудит качества? Результаты эксперимента по проведению независимой экспертизы исследовательского проекта [Електроний ресурс] <http://www.zircon.ru/upload/iblock/728/100901.pdf>
6. Сусоколов А.А. Технология социологического исследования. Учебное пособие по курсу «Практикум по экономической социологии». – М.: ГУ-ВШЭ, 2007, - 317с.
7. Шморгун Л.Г. Менеджмент організацій: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Шморгун Л.Г. — К., 2010. — 452 с

Додаткова:

8. Бабосов Е.М. Прикладная социология: Учебн. пособие. – Мн.: «Тетра Система», 2001. – 496 с.
9. Бекетова О.Н. Бизнес-планирование. Конспект лекций // https://www.e-reading.club/bookreader.php/99003/Beketova_-_Biznes-planirovanie_konspekt_lekciii.html
10. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. Консультант-рецензент Володимир Паніотто. К.: Дух і Літера, 2015. – 380 с.
11. Бутенко И.А. Какого обращения заслуживают социологические данные? // Социологические исследования. – 2002. – №1. – С. 122-130.
12. Вьюговская Е.В., Галиева Н.И., Рогозин Д.М. Аудит реализованной выборки личного поквартирного опроса [Електроний ресурс] <ftp://ftp.reper.org/opt/ReDIF/RePEc/rnp/wpaper/3056.pdf>
13. Горшков М., Шереги Ф. Прикладная социология: Учебное пособие для вузов. – М.: Центр социального прогнозирования, 2003. – С. 178-232.
14. Дворецкая Г. В. Социология. Учебное пособие / К.: КНЭУ, 2002. - 472 с. –С.347-355
15. Договоры: образцы документов, комментарии, практика разрешения споров / Под ред. М.Ю. Тихомирова. – М., 2000. – С. 3-13; 147-152.
16. Ельмеев В. Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. — 2-е изд., испр. и доп. — СПб.: Издательство С.-Петербургского государственного университета, 1999.
17. Користін О.Є. Економічна безпека: навчальний посібник / О.Є. Користін. -

- К.: Центр учбової літератури. – 2010. - 368 с.
18. Менеджмент у фармації: підручник / О.Є. Кузьмін, Б.П. Громовик, Г.Д. Гасюк, О.Р. Левицька, О.Г. Мельник – Вінниця, НОВА КНИГА, 2009. – 432 с.
 19. Панина Н.В. Избранные труды по социологии: в трех томах. – Том 1. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики/ Сост., ред., вступ. Статья Е.И.Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472с.; илл.
 20. Паниотто В.И. Качество социологической информации. – Киев, 1986. – 206 с.
 21. Пригожин А.И. Деловая культура: сравнительный анализ // Социологические исследования. – 1995. - № 9. – С. 74-80.
 22. Рогозин Д. Методический аудит полевых работ. [Электронный ресурс] <https://postnauka.ru/video/65232>
 23. Романович И.А. Ситуация опроса глазами респондента // Социологические исследования. – 1999. - №2. – С. 123-126.
 24. Сабитов Р.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие. – Челябинск: Челяб. гос. университет, 2002.
 25. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. Уклад.: В.І.Волович, В.І.Тарасенко, М.В.Захарченко та ін. Під заг. ред. В.І.Воловича- К.: Укр. Центр духов. культури, 1998. – 736 с
 26. Стародубцев С.П. Заказчик и исполнитель в оценочном исследовании. // Социологические исследования. – 1993. - № 8. – С. 96-104.
 27. Тростановский Ж. С., Эпштейн А.И., Копылов В.А. Социологическая служба предприятия // Социологич. исслед. 1992. № 10. С. 109-111.
 28. Українська асоціація маркетингу [Електронний ресурс] <http://uam.in.ua/>
 29. Циммерман Г.А., Циммерман О.В. Презентація як засіб успішної доповіді [Електронний ресурс] http://sites.znu.edu.ua/young-university/portf/Mistectvo_stvorennq_prezentacij.pdf
 30. Чайка Г.Л. Культура ділового спілкування менеджера. Навчальний посібник / К.: Знання, 2005.- 442 с
 31. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посібн. – 4-те вид., виправ. і доповн. – К.: Алерта, 2012. – 428 с.
 32. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. М.: «Добросвет», «Книжный дом «Университет», 1998.
 33. ICC/ESOMAR International Code on Market, Opinion and Social Research and Data Analytic [Електронний ресурс] https://www.esomar.org/uploads/public/knowledge-and-standards/codes-and-guidelines/ICCESOMAR_Code_English_.pd
 34. Романович И.А. Ситуация опроса глазами респондента // Социологические исследования. – 1999. - №2. – С. 123-126.
 35. Сабитов Р.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие. – Челябинск: Челяб. гос. университет, 2002.
 36. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. Уклад.: В.І.Волович, В.І.Тарасенко, М.В.Захарченко та ін. Під заг. ред. В.І.Воловича- К.: Укр. Центр духов. культури, 1998. – 736 с

- Стародубцев С.П. Заказчик и исполнитель в оценочном исследовании. // Социологические исследования. – 1993. - № 8. – С. 96-104.
36. Тростановский Ж. С., Эпштейн А.И., Копылов В.А. Социологическая служба предприятия // Социологич. исслед. 1992.№ 10. С. 109-111.
 37. Українська асоціація маркетингу [Електроний ресурс] <http://uam.in.ua/>
 38. Циммерман Г.А., Циммерман О.В. Презентація як засіб успішної доповіді [Електроний ресурс] http://sites.znu.edu.ua/young-university/portf/Mistectvo_stvorennq_prezentacij.pdf
 39. Чайка Г.Л. Культура ділового спілкування менеджера. Навчальний посібник / К.: Знання, 2005.- 442 с
 40. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посібн. – 4-те вид., виправ. і доповн. – К.: Алерта, 2012. – 428 с.
 41. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. М.: «Добросвет», «Книжный дом «Университет», 1998.
 42. ICC/ESOMAR International Code on Market, Opinion and Social Research and Data Analytic [Електроний ресурс] https://www.esomar.org/uploads/public/knowledge-and-standards/codes-and-guidelines/ICCESOMAR_Code